

Lykke er at klare det der kommer - om at leve med psykisk sygdom

Tre mennesker – alle midt i livet – fortæller om begrænsninger i hverdagen og om det, der er svært at forstå eller uforståeligt – i fagsprog: det psykotiske.
De har alle mange års aktivt og produktivt arbejdsliv bag sig.
De har børn og familie, hvis liv og dagligdag berøres af deres psykiske sygdom.

"Hvordan opleves det indefra at have en psykisk sygdom?
Hvilken indflydelse får det på ens liv med andre - især med dem, man holder mest af?

Hvordan kan livet så alligevel arte sig?

Filmen går i dybden med disse spørgsmål gennem beretninger fra tre mennesker, der alle lider af mere vedvarende psykisk sygdomme. Interviewerne er nænsomme og beretningerne direkte og usentimentale. Man bliver klogere af at se filmen."

Klinikchef Anne Lindhardt, Psykiatrisk Klinik, Rigshospitalet

"Denne film er en hjertegribende, men også en nødvendig film. Vi har brug for at tale om alle de ting, der har gjort og stadig gør ondt. Vi har brug for at få åbnet øjne, så vi kan hjælpe dem, der lever med et sårbart sind, hvor livet gør ondt. Vi er alle sammen mennesker, og vi har et ansvar for hinanden. Både i livets mørke og lyse stunder."

Poul Nyrup Rasmussen, MEP og fhv. statsminister

Spilletid: 50 min.

Filmen er produceret med støtte fra Socialministeriets FREM-pulje.

Produceret af: Primeview Aps, www.Primeview.dk

Fotografer: Henrik Ipsen og Katrine Kaarøe. Redigering: Ole Funck Pedersen.

Sang: Mariama Guldagger

Tilrettelægger: Jes Petersen. Psykiatrisk konsulent: Kirsten Hansen

Design: Tilsted.com

DVD: DVK – Dansk Video Konvertering.

Foto: Den Utraditionelle og Kaj Nielsen

Filmen sælges hos:

PsykInfo, Region Midtjylland
Skovagervej 2, 8240 Risskov.
Tlf. 7789 3230. www.psykinfo.dk
psykinfo@psykiatri.aaa.dk

Psykiatriskolen, Distrikt Vest
Regionspsykiatrien, Lægaardvej 12, 7500 Holstebro
Tlf. 8728 4227. www.rm.dk
Hanne.Kehlet@ps.rm.dk

© 2007 Psykiatriskolen, Distrikt Vest

Lykke er at klare det der kommer

- om at leve med psykisk sygdom

En film, der søger forklaringer på,
hvordan psykisk sygdom kan føles og opleves.
Både for den, der er ramt, og de, der er tæt på.

"Denne film er en hjertegribende,
men også en nødvendig film. ...."
Poul Nyrup Rasmussen,
MEP og fhv. statsminister

Jette Jacobsen:

Er ud af en familie, hvor der er psykisk sygdom, men er først selv blevet syg, da hun var omkring halvtreds.

Uddannet som labrant, var alene med sine to sønner i en årrække. Begge har gode uddannelser, er etableret med familie og klarer sig godt.

Fuldførte sit halvfærdige biologistudium på universitetet, da hun var i fyrrerne, men har de seneste år fået pension på grund af sin psykiske sygdom.

I tre perioder har hun været psykotisk og har haft mange oplevelser af, at det gode kæmper mod det onde inde i hende, eller at mørke kæmper mod lys – ofte i skikkelse af Gud og Satan.

Hanne Nielsen:

Har følt angst og skyldfølelse fra barnsben, fik sin første depression som 17-årig.

Uddannet i rejsebranchen, siden job på Arbejdsformidlingen, hos DR og Dansk Flygtningehjælp.

Har haft slidsomme manier og depressioner gennem livet og et utal af stemningssvingninger, som har gjort det vanskeligt at føle en klar identitet. Får nu pension og arbejder på café 16 t ugentligt under særlige vilkår.

Har en søn, som er under uddannelse. Tilskriver arbejdsprocessen med at skabe bog og film, at hun nu føler sig fredfyldt og i harmoni med sig selv på en ny måde.

Hanne Nielsens forældre er med i filmen.

Kaj Nielsen:

Forskellige ansættelser i industrien med voksende ansvarsområder, senest udviklingschef og fabrikschef i en stor industrivirksomhed.

Har samtidig i en periode haft egen virksomhed. Ydre krav blev for store og indre tempo gradvist for højt og resulterede i en kort sygemelding samt en brat afslutning af ansættelsesforholdet. Dette blev starten på en depression og en 180 graders vending i livet. Fra en livsstil med indflydelse og mange bolde i luften er opgaven nu at etablere en anden type tilværelse med en pension som eksistensgrundlag og med hukommelsesbesvær, lav belastningstærskel og afhængighed af andres hjælp som en del af hverdagen. Er gift og har tre børn.

Uddrag fra Nyttige Personlige Kræfter:

Kapitlet: Sygdomsbilleder
- Fuld fart på i manien:

Men jeg er jo ikke syg!!

Mani
den kommer snigende
bliver først glad
nærmest barnlig glæde
mister hæmninger
kan klare det hele
får ikke færdiggjort noget
roder rundt i mange ting
skaber kaos
griner meget
mister situationsfornemmelse
hektisk
snakker frygtelig meget
sørger for at have spotlys på mig hele tiden
selvopfattelsen er svækket
tåler ikke kritik -
især ikke fra mine nærmeste
fører et stort overskud
har mange bolde i luften på samme tid
bruger mange penge
får nogle gange ikke taget medicin
får ikke sovet tilstrækkeligt
aggressivitet ligger lige under huden
manglende søvn får manien til at stige
udsætter mig selv for pinlige og komiske situationer
udvikler psykose
men jeg er jo ikke syg!!
Hanne, 51 år (Nyttige Personlige Kræfter, s.56)

Kapitlet: Sygdomsbilleder

- At være i en psykose er at være i en anden virkelighed:

**"Gør dit og gör dat!"
siger stemmerne**

Folk spørger, hvad det var for stemmer. Jeg har oplevet mange forskellige stemmer. Gode og onde åndelige vejledere, skytsengel, tarotkort, drilleänder, Satan, dværge, hvide engle, "Jesus", "Gud", den onde, rumvæsner, lysvæsner, min indre mand, mit Højere Selv, forskellige kvinder, min inspirationskilde. Nogen af dem kunne jeg se, andre var for langt væk eller usynlige for mig, atter andre var inde i mig, i mit hoved, i mit hjerte og i min mave.

Efter den første psykose skrev jeg om det at høre stemmer:

"Det er svært at kende stemmerne fra hinanden. Nu har jeg levet med dem i et halvt års tid, og alle tænkelige former for beskeder prøver at trænge igennem. Det er et under, jeg ikke er blevet skør i hovedet. Hvor mange normale kunne mon holde til det?"
"Gør dit og gör dat", siger stemmerne.
"Jeg kommer fra Gud, og jeg kommer fra Fanden, og tror du på det, så tror du på altting, men hvor kommer vi så fra?" Jeg prøver at gætte og gætter forkert, for lige meget, hvad jeg gør, så er det forkert. Det kan jeg være sikker på: lige meget, hvad jeg gør, så er det forkert!"

Jeg kan ikke kende forskel på godt og skidt. Jeg er nødt til at prøve det af og se, hvad der kommer ud af det. Og tænk hvis det er godt, og jeg ikke opdager det, og ondt og jeg heller ikke opdager det??"

Jette, 59 år (Nyttige Personlige Kræfter, s. 65)

Kapitlet: Hverdagsliv

- At holde modet oppe

Ventesalen

Jeg har kørt ud af to jernbanespør. For enden - en tunnel med lys. Målet var i sigte. På den anden side måtte der være en ny tilværelse for mig. Toget kørte ufatteligt langsomt. Et sted var der én, som styrede de skiftespør, som jeg ikke anede, fandtes.

På det ene spor var togføreren min kone, og fyrbøderen min psykiater. Toget kørte til tider med en rimeligt høj hastighed. Så er der pludselig sporskifte. Toget suser mod lyset, som desværre viser sig at være fra et modkørende tog, der sandsynligvis er førerløst; fjernstyret af mennesker med magt. De er styret af effektivitet og økonomi. Det gælder om at komme til igennem tunnelen uden stop og derfor uden at samle passagerer op, da det kun vil forsinke rejsetiden.

Katastrofen er uundgåelig. Der lyder et brag. I et inferno overlever jeg mirakuløst, øm i hele kroppen ogude af stand til ved egen hjælp at komme på benene igen. Det lykkedes.

Toget på spor to holder og venter. Rejsen kan fortsætte. Men historier har det med at gentage sig.

Jeg er stået af, sidder i ventesalen og håber på, at jernbanerne bliver lagt sammen, og at der indsættes bumletog med masser af stop. Målet er ikke, at komme hurtigt, men at komme sikkert frem. Så jeg kan opleve den verden, jeg tror, der findes for enden af tunnellen. Jeg har fået at vide af min togfører, at arbejdet med banen er påbegyndt.

Jeg håber på, at jeg bliver hjulpet op i toget. Kræfterne er ikke, hvad de har været. Men skulle det lykkes - ønsk mig da en god rejse!

Kaj, 52 år

(Nyttige Personlige Kræfter, s. 100)